

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А   О Б Л А С Н А   Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження регіональної програми «Виноградарство і
виноробство Одещини на 2013-2025 роки»**

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року», «Про державну підтримку сільського господарства України» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити регіональну програму «Виноградарство і виноробство Одещини на 2013-2025 роки» (далі - Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації при формуванні обласного бюджету враховувати потребу в асигнуваннях для реалізації заходів Програми.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань агропромислового комплексу.

Голова обласної ради

М.В.Пундик

24 квітня 2013 року
№ 774-VI

Додаток
до рішення обласної ради
від 24 квітня 2013 року
№ 774-VI

**Регіональна програма
«Виноградарство і виноробство
Одеської області на 2013-2025 роки»**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Виноградарсько-виноробне виробництво відіграє значну роль у вирішенні важливих соціально-економічних проблем регіону. Сприятливі ґрунтово-кліматичні умови південної та центральної частини області дозволяють вирощувати столові та технічні сорти винограду для споживання у свіжому вигляді та для виробництва високоякісних шампанських, марочних столових та десертних вин.

Промисловим вирощуванням винограду займаються понад 200 сільськогосподарських підприємств різних форм власності, переробкою винограду, виготовленням виноматеріалів, розливом вина, коньяку, шампанських та ігристих вин - 57 спеціалізованих підприємств, з них 16 підприємств — вторинного виноробства.

Сучасний стан виноградарства та виноробства області характеризується скороченням загальних площ виноградників, значною строкатістю їх врожайності та зменшенням валового збору винограду.

Таблиця 1

Динаміка площ, врожайності та валового збору винограду в сільськогосподарських підприємствах Одеської області за 2001 - 2011 роки

Роки	Загальна площа насаджень, тис. га	у т.ч. плодоносних насаджень, тис. га	Валовий збір винограду, тис. т	Урожайність винограду ц/га
2001	34,3	30,6	86,5	28,3
2002	33,9	29,8	87,7	30,5
2003	32,8	28,6	101,5	35,5
2004	33,1	28,1	77,5	27,6
2005	32,9	27,1	76,9	28,3
2006	31,6	24,8	69,1	27,9
2007	33,1	23,5	80,6	34,3
2008	33,0	23,0	85,0	37,0
2009	31,9	23,1	116,9	50,5
2010	28,5	20,8	93,9	45,0
2011	28,7	22,2	120,2	54,1

Незважаючи на те, що за останнє десятиріччя в сільськогосподарських підприємствах було посаджено 16,3 тис. га нових виноградників, загальна їх площа скоротилася з 34,3 тис. га у 2001 році до 28,7 тис. га у 2011 році.

Залишається нестабільною і низькою урожайність насаджень. Потенціал продуктивності основних сортів винограду використовується на 25-40%.

На рівень продуктивності впливає зрідженість виноградників. В цілому по області вона становить 22% від загальної площі, а на виноградниках вікової групи 26-40 років - 36%.

Низька врожайність, великі витрати ручної праці, ціновий диспаритет винограду і ресурсів обумовили зростання собівартості продукції і, як наслідок, зниження економічної ефективності галузі, а в окремі роки - її збитковість.

Через низькі закупівельні ціни на виноград і зростання вартості матеріально-технічних ресурсів частина виноградарських господарств, особливо тих, що не мають своєї переробки, відмовляються від вирощування винограду.

Поряд із вищезазначеними чинниками, до проблем розвитку галузі слід віднести також зниження рівня механізації виробництва, відсутність системи підготовки та перепідготовки кадрів спеціалістів і робітників масових професій та інше.

Продовжує залишатись складною ситуація у виноробній галузі.

Значна частина виноробних підприємств, особливо заводів первинного виробництва, потребують оновлення обладнання через його старіння та зношення.

До негативних чинників слід також віднести відсутність контролю за якістю виноробної продукції, що обумовило появу на внутрішньому ринку низькоякісної, фальсифікованої продукції, яка не відповідає вимогам нормативної документації і ставить у нерівні економічні умови виробників. Вимагає вирішення також проблема поступового зменшення імпорту виноматеріалів і вина.

Крім того, складна ситуація у виноградарсько-виноробній галузі обумовлена:

- не раціональним, без врахування агроекологічних умов, розміщенням виноградних насаджень, підбором сортів та схем садіння виноградників;
- порушенням технології закладання та вирощування винограду;
- несприятливою ціновою ситуацією на ринку винограду та матеріально-технічних ресурсів;
- відсутністю паритетних економічних відносин між суб'єктами інтеграційної структури “виробник винограду — виробник вина”;
- відсутністю матеріальних стимулів та низьким доходом працюючих у виноградарстві;
- відсутністю необхідних інвестицій для створення сучасної матеріально-технічної бази розсадницьких господарств;
- відсутністю системи підготовки та перепідготовки спеціалістів і робітників масових професій.

2. Мета Програми

Основною метою Програми є створення сприятливих умов для призупинення негативних процесів, стабілізації та подальшого розвитку виноградарсько-виноробної галузі на основі концентрації матеріально-технічних, фінансових та інших ресурсів виробничого і науково-технічного потенціалу, а також насичення внутрішнього продовольчого ринку конкурентоспроможною продукцією та розширення її експортного потенціалу.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Розвиток виноградарсько-виноробної галузі буде забезпечуватись шляхом:

- проектування і закладання нових насаджень на основі сучасних наукових розробок, насамперед, детального комплексного аналізу агроекологічних умов і на їх базі підвищення урожайності та нарощування виробництва винограду;
- складання і ведення кадастру виноградників;
- нарощування обсягів виробництва садивного матеріалу винограду вищих селекційних категорій якості;
- проведення виваженої сортової політики;
- впровадження інтенсивних, ресурсозберігаючих технологій закладання і догляду за насадженнями;
- стимулювання розвитку виноградарства в фермерських господарствах, які можуть швидко наситити ринок столовим виноградом та виробляти високоякісні вина місцевості;
- налагодження виробництва спеціалізованої виноградарської техніки на базі промислових підприємств області;
- нарощування виробництва столового винограду, збільшення пропозиції свіжого винограду на внутрішньому ринку;
- впровадження зваженої цінової політики на ринку технічного винограду з урахуванням економічних інтересів як виноградарів, так і виноробів;
- здійснення заходів щодо технічного переоснащення підприємств первинного та вторинного виноробства на основі комплексної механізації та автоматизації технологічних процесів;
- створення ефективної системи забезпечення галузі кваліфікованими кадрами;
- впровадження контролю якості вина та виноробної продукції;
- поглиблення науково-методичного забезпечення галузі, розповсюдження науково-технічної та комерційної інформації.

Фінансування виконання заходів, визначених Програмою, передбачається здійснювати за рахунок:

- коштів обласного бюджету;

- власних коштів сільгоспвиробників;
- інвестиційних коштів;
- інших, не заборонених законодавством, джерел фінансування.

Загальне прогнозне ресурсне забезпечення виконання Програми наведено у додатку 1.

Потреба у капіталовкладеннях на створення виноградних насаджень на 2013-2025 роки наведена у додатку 2.

Прогнозні розрахунки потреби в матеріально-технічних та трудових ресурсах на створення виноградних насаджень наведені у додатку 3.

Конкретні обсяги фінансування Програми за рахунок коштів обласного бюджету затверджуються щорічно рішенням обласної ради про обласний бюджет в межах наявного фінансового ресурсу.

Програма довгострокова, розрахована на період до 2025 року. На першому етапі (2013-2015 роки) передбачається проведення техніко-економічного та екологічного обґрунтування розміщення виноградників, виготовлення ампелоекологічних карт території області та схем оптимального розташування сортів винограду, встановлення постійного моніторингу виноградних насаджень, створення та ведення кадастру виноградників, проведення робіт по розкорчуванню малопродуктивних старих виноградників та посадці молодих насаджень.

На другому етапі (2016-2020 роки) основна увага буде зосереджена на сортовій структурній та віковій перебудові галузі виноградарства, розкорчуванні близько 20 тис. га старих насаджень, посадці молодих виноградників за прогресивними технологіями закладання та догляду за ними, налагодженні на базі промислових підприємств області випуску сучасної спеціалізованої техніки для ведення виноградарства та виноградного розсадництва, продовженні моніторингу стану виноградників та веденні їх кадастру, розвитку інфраструктури переробки та зберігання винограду.

На третьому етапі (2021-2025 роки) буде продовжено сортову структурну та вікову перебудову виноградників, доведення їх площ до 47,5 тис. га, впровадження прогресивних технологій догляду за плантаціями і на їх базі збільшення урожайності та нарощування валових зборів винограду, модернізація об'єктів інфраструктури переробки та зберігання винограду.

4. Напрями діяльності та заходи Програми

Подолання негативних тенденцій та забезпечення сталого розвитку галузі буде здійснюватись за наступними напрямками:

1. Сорова структурна перебудова виноградарства, що передбачає впровадження прогресивних технологій закладання і догляду за насадженнями, оптимізацію розміщення виноградників на основі детального урахування агроєкологічних умов територій, відновлення площ насаджень та підвищення їх врожайності, закладку виноградників:

- сортами столового напрямку - 18 - 20% від загальної площі насаджень;

- технічними сортами шампанського напрямку - 10%;
- технічними білими сортами (в т.ч. мускатними та коньячного напрямку) - 25 - 30%;
- технічними червоними сортами (в т.ч. мускатними) - 35 - 40%;
- сортами нової селекції з груповою стійкістю до абіотичних і біотичних факторів середовища - 15 - 20%.

Загальну площу виноградних насаджень планується довести до 47,5 тис. га, валові збори винограду - до 253,5 тис. тонн, урожайність - до 75,6 ц/га, обсяги вирощування сертифікованого садивного матеріалу - до 9,2 млн. шт. саджанців.

2. Вікова структурна перебудова виноградарства передбачає розкорчування старих, зріджених, малопродуктивних виноградників і маточників на площі близько 20 тис. га та перезакладання молодих насаджень з урахуванням агроекологічних факторів, що призведе до оновлення близько 60% наявних промислових виноградних насаджень.

3. Техніко-економічне та агроекологічне обґрунтування розміщення виноградників з розробкою картограм рельєфу, мікроклімату, ґрунтового покриву, що дасть можливість розробити схеми оптимального розташування сортів винограду та виготовити ампелоекологічні карти території області.

4. Створення та ведення кадастру виноградників, який базується на методах ампелоекологічної оцінки території з визначенням координат ділянки та використанням сучасних комп'ютерних технологій (в т.ч. ГІС).

5. Проведення постійного моніторингу стану виноградних насаджень з метою надання науково-обґрунтованих рекомендацій, щодо застосування комплексу необхідних агротехнічних заходів та впровадження інтегрованої системи захисту від шкідників та хвороб.

6. Зміцнення матеріально-технічної бази виноградних розсадників, що сприятиме збільшенню виробництва сертифікованого садивного матеріалу, зменшенню витрат ручної праці та закладанню нових насаджень тільки сертифікованим садивним матеріалом. Для цього на промислових підприємствах області необхідно налагодити виробництво машин та знарядь для виноградарства і розсадництва, а також розробити умови стимулювання товаровиробників з метою придбання ними виноградарської техніки. Прогнозні розрахунки потреби у спеціальних машинах і знаряддях для виноградарства і розсадництва наведені у додатку 4.

7. Здешевлення кредитів на придбання матеріально-технічних ресурсів для виноградарства, будівництва, модернізації і реконструкції об'єктів переробки винограду, створення інфраструктури для зберігання винограду у свіжому вигляді.

Напрями діяльності та заходи регіональної Програми наведені у додатку 5.

5. Очікувані результати та ефективність Програми

Здійснення передбачених Програмою заходів дасть змогу забезпечити досягнення таких показників розвитку галузі:

- створення нових інтенсивних насаджень у сільськогосподарських підприємствах області на площі 39,6 тис. га та доведення загальної площі виноградників в області до 47,5 тис. га (додаток 6). Прогноз площ виноградних насаджень в розрізі районів наведено в додатку 7;

- збільшення виробництва винограду у 2025 році до 253,5 тис. т, в т. ч. столового винограду до 33,7 тис. т;

- підвищення врожайності насаджень до 75,6 ц/га;

- збільшення обсягів вирощування сертифікованого садивного матеріалу до 9,2 млн. шт., що становитиме 90% від загальної потреби садивного матеріалу (додаток 8);

- збільшення завантаження виноробних підприємств, зростання обсягів виробництва основних видів виноробної продукції, підвищення її конкурентоспроможності;

- вирішення соціально-економічних проблем у виноградарських районах області, зокрема збереження існуючих та створення не менш 3,5 тис. нових робочих місць.

Прогнозні розрахунки економічної ефективності свідчать, що завдяки виконанню заходів, передбачених Програмою, вартість товарної продукції в розрахунку на 1 га може досягти 18,9 тис. грн. (зараз 5,7 тис. грн.), прибуток з 1 га виноградників 9,8 тис. грн. (зараз 1,7 тис. грн.), при цьому рівень рентабельності виробництва винограду підвищиться з 24,4 до 62,8% (додаток 9).

Загальний економічний ефект буде залежати від кон'юнктури споживчого ринку та державної політики в регулюванні розвитку галузі.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальність за виконання Програми несе обласна державна адміністрація, яка звітує перед обласною радою про результати її виконання.

Координація, моніторинг виконання заходів Програми покладається на Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, який щороку, до 15 січня та до 15 липня, готує і надає Департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації інформацію про хід виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює обласна рада. Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань агропромислового комплексу.

Додаток 1
до Програми

Ресурсне забезпечення
регіональної програми "Виноградарство
і виноробство Одещини на 2013- 2025 роки"

млн.грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми					Усього витрат на виконання програми
	I етап			II етап	III етап	
	2013	2014	2015	2016- 2020	2021- 2025	
Обсяг ресурсів,всього	288,9	308,3	322,2	1706,0	1811,0	4436,4
-обласний бюджет	5,1	5,1	4,6	21,0	26,0	61,8
-кошти не бюджетних джерел	283,8	303,2	317,6	1685,0	1785,0	4374,6

**Потреба у капіталовкладеннях на створення
виноградних насаджень на 2013-2025 роки**

Показники	2013	2014	2015	В середньому за рік	
				2016-2020	2021-2025
Посадка виноградників, тис. га	2,5	2,7	2,7	2,9	3,4
Розкорчування насаджень, тис. га	1,1	1,3	1,6	1,6	1,6
Потреба у капіталовкладеннях, млн. грн.	276,0	298,0	316,0	336,0	356,0
у т.ч. на посадку та догляд за молодими насадженнями	265,0	285,0	300,0	320,0	340,0
на розкорчування	11,0	13,0	16,0	16,0	16,0
Потреба у капіталовкладеннях для розсадництва, млн. грн	1,2	1,5	2,3	2,5	2,5
у т.ч. на посадку маточників	1,0	1,2	1,8	2,0	2,0
на розкорчування	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5

**Потреба у матеріально-технічних та трудових ресурсах на створення
виноградних насаджень на 2013- 2025 роки**

Найменування	Одиниці виміру	Роки			В середньому за рік	
		2013	2014	2015	2016-2020	2021-2025
Саджанці виноградні	млн.од.	6,25	6,75	6,75	7,35	7,62
З'б стовпчики	тис.од.	1615	1744	1744	1899	2196
Дріт цинковий	т	2722	2940	2940	3202	3703
Приштамбові кілки	тис.од.	5,7	6,2	6,2	6,7	6,9
Мінеральні добрива						
Суперфосфат	тис.т	7,5	8,1	8,1	8,8	10,2
Калійна сіль	тис.т	2,5	2,7	2,7	2,9	3,4
Аміачна селітра	тис.т	0,75	0,81	0,81	0,88	1,0
Потреба в трудових ресурсах на створення виноградників						
Затрати праці	тис. люд./днів	1250	1350	1350	1470	1700
Чисельність робітників	тис. чол.	4,6	4,98	4,98	5,42	6,27

**Потреба у спеціальних машинах і знарядді
для виноградарства та розсадництва на 2013-2025 роки**

	Найменування та призначення машин	Марка машин	Потреба на 100 га насаджень, од.	Загальна потреба до 2025 року, од.
1	Плуг виноградниковий	ПВО-3	1	475
2	Культиватор виноградниковий	КНВ-3	1	475
3	Культиватор виноградниковий з міжкущовим обробітком	-	1	475
4	Культиватор виноградниковий, фрезерний	КВФ-3	1	475
5	Глибкорозпушувач навісний	РНВ-3	0,5	240
6	Розпушувач виноградниковий	РВ-3	0,3	140
7	Розпушувач з пристроєм для внесення мінеральних добрив	-	0,5	240
8	Збирач зрізаних гілок та лоз	СВ-1А	1	475
9	Виштовхувач лози	-	0,2	95
10	Обприскувач виноградниковий	ОВП-2000	2	950
11	Заправник для приготування розчинів отрутохімкатів	-	0,5	240
12	Корчувач виноградниковий	КВ-3	0,5	240
13	Машина для викопування ям	ЯК-120	0,5	240
14	Дисковий агрегат	АГ-2,4-20	0,5	240
15	Машина для викопування виноградних саджанців	МВС-1А	-	10
16	Пристрій для щеплення виноградних чубуків	Омега	-	170
17	Культиватор для догляду за виноградною шкілкою	-	-	10
18	Обприскувач виноградної шкілки	-	-	10

Додаток 5
до Програми

**Напрями діяльності та заходи
регіональної програми "Виноградарство і виноробство Одещини
на 2013-2025 роки"**

№ п/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання	Відповідальний виконавець	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, млн. грн						Очікуваний результат
						Всього	I етап			II етап	III етап	
							2013	2014	2015	2016-2020	2021-2025	
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Сортова структурна перебудова виноградарства	Посадка виноградників	2013-2025 рр.	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, районні державні адміністрації	Всього: в т.ч.	4150,0	265,0	285,0	300,0	1600,0	1700,0	Доведення загальної площі виноградників до 47,5 тис.га та збільшення валового збору винограду до 253,5 тис.тонн, підвищення урожайності до 75,6 ц/га
		Посадка маточників			кошти інших джерел	4150,0	265,0	285,0	300,0	1600,0	1700,0	Збільшення обсягів вирощування сертифікованого садивного матеріалу до 9,2 млн. шт. саджанців
2	Вікова структурна перебудова виноградарства	Розкорчування виноградників	2013-2025 рр.	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, районні державні адміністрації	Всього: в т.ч.	200,0	11,0	13,0	16,0	80,0	80,0	Перезакладання старих малопродуктивних насаджень винограду на площі приблизно 20 тис.га з врахуванням екологічних факторів:рельєфу, ґрунтового покриття, мікроклімату
		Розкорчування маточників			кошти інших джерел	200,0	11,0	13,0	16,0	80,0	80,0	Перезакладання старих малопродуктивних насаджень на сертифіковані підщепні та прищепні маточники
3	Техніко-економічне та екологічне обґрунтування розміщення виноградників	Розробка картограм рельєфу, ґрунтового покриття, мікроклімату.	2013-2014рр.	ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова", Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,5	1,5	1,0	0,0	0,0	0,0	Виготовлення ампелоекологічних карт території області та схем оптимального розміщення сортів винограду

					обласний бюджет	2,5	1,5	1,0	0,0	0,0	0,0	

4	Постійний моніторинг стану виноградних насаджень	Систематичне вивчення та оцінка стану виноградників, узагальнення одержаних результатів, надання науково-обґрунтованих рекомендацій щодо догляду за насадженнями.	2013-2025 рр.	ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова", Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	Всього: в т.ч.	1,3	0,1	0,1	0,1	0,5	0,5	Підвищення ефективності роботи галузі виноградарства, конкурентоспроможності в ринкових умовах
					обласний бюджет	1,3	0,1	0,1	0,1	0,5	0,5	
5	Створення та ведення кадастру виноградників області	Визначення власника винограднику, його технологічних характеристик, географічних та геодезичних координат насаджень.	2013-2025 рр.	ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова", Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Встановлення оптимальних територій для посадки винограду, контроль за можливою фальсифікацією продукції
					обласний бюджет	2,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
6	Зміцнення матеріально-технічної бази виноградних розсадників	Організація серійного виробництва на базі промислових підприємств області машин та устаткування для виноградного розсадництва	2013-2015 рр.	ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова", Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	Всього: в т.ч.	24,6	7,8	5,2	1,6	5,0	5,0	Серійний випуск необхідної кількості техніки для нарізання і калібрування чубуків, виготовлення та садіння щеп, догляду за шкільками, викопування саджанців і т.ін., зменшення у 2,0-2,5 рази витрат ручної праці при вирощуванні садивного матеріалу
					кошти інших джерел	24,6	7,8	5,2	1,6	5,0	5,0	
7	Здешевлення кредитів на придбання матеріально-технічних ресурсів для створення виноградних насаджень, будівництва, модернізації і реконструкції об'єктів переробки винограду, створення інфраструктури для зберігання винограду в свіжому вигляді	Впровадження сучасних технологій ведення виноградарства, оновлення та розширення насаджень виноградників, механізація виробничих процесів, будівництво і модернізація інфраструктури по переробці та зберігання винограду.	2013-2025 рр.	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, районні державні адміністрації	Всього: в т.ч.	55,5	3,0	3,5	4,0	20,0	25,0	Стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку виноградарства і виноробства, покращення його матеріально-технічної бази, збільшення прибутковості галузі
					обласний бюджет	55,5	3,0	3,5	4,0	20,0	25,0	
					Всього: в т.ч.	4436,4	288,9	308,3	322,2	1706,0	1811,0	
					обласний бюджет	61,8	5,1	5,1	4,6	21,0	26,0	
					кошти інших джерел	4374,6	283,8	303,2	317,6	1685,0	1785,0	

**Параметри
розвитку виноградарства в сільськогосподарських підприємствах
Одеської області на 2013-2025 роки**

Роки	Посадка, тис. га	Розкорчу- вання, тис.га	Загальна площа, тис.га	у т.ч. плодонос- них, тис.га	Урожай- ність, ц/га	Валовий збір, тис.т	у т.ч	
							Технічні сорт	Столові сорт
У середньому за 2007-2011 рр. (факт)	1,4	1,9	31,0	22,5	41,1	99,3	91,6	7,7
2012 (план)	0,4	2,0	28,2	20,6	56,3	116,1	106,1	10,0
Прогноз								
2013	2,5	1,1	28,0	20,2	57,2	115,5	105,6	9,9
2014	2,7	0,9	29,8	19,9	58,5	116,4	106,4	10,0
2015	2,7	0,5	32,0	20,0	62,1	124,2	113,0	11,2
Всього за 2013-2015рр.	7,9	2,5	-	-	-	-	-	-
В середньому за рік	2,6	0,8	29,9	20,0	59,3	118,7	108,3	10,4
2016	2,7	1,7	33,0	19,8	63,0	124,7	112,2	12,5
2017	3,0	1,9	34,1	20,4	64,5	131,6	118,4	13,2
2018	3,0	2,0	35,1	21,4	66,0	141,2	124,3	16,9
2019	3,0	2,1	36,0	22,3	66,3	147,8	130,0	17,7
2020	3,0	2,0	37,0	23,3	68,0	158,4	136,3	22,1
Всього за 2016-2020рр.	14,7	9,7	-	-	-	-	-	-
В середньому за рік	2,94	1,94	35,0	21,4	65,8	140,7	124,2	16,5
2021	3,0	1,4	38,6	24,9	69,1	172,0	144,5	27,5
2022	3,5	1,5	40,6	26,9	70,6	189,9	159,5	30,4
2023	3,5	1,5	42,3	28,9	72,1	208,4	175,1	33,3
2024	3,5	1,4	44,7	31,0	73,6	228,2	191,7	36,5
2025	3,5	0,7	47,5	33,8	75,6	253,5	212,9	40,6
Всього за 2021-2025 рр.	17	6,5	-	-	-	-	-	-
В середньому за рік	3,4	1,3	42,8	29,1	72,3	210,4	176,7	33,7
Всього за 2013- 2025 рр.	39,6	18,7	-	-	-	-	-	-
В середньому за рік	3,05	1,4	-	-	-	-	-	-

**Прогноз посадки,
розкорчування та наявності виноградників по районах Одеської області
на кінець 2025 року**

№	Райони	Загальна площа виноградників в на початок 2012 р. га	Протягом 2013-2025 рр.		Загальна площа на кінець 2025р.
			Закладання насаджень, га	Розкорчуванн я насаджень, га	
1	Арцизький	1201	2500	900	2800
2	Березівський	353	-	-	-
3	Б.-Дністровський	3081	5500	2500	6100
4	Біляївський	174	-	-	-
5	Болградський	5780	7400	4000	9200
6	В. Михайлівський	66	-	-	-
7	Ізмаїльський	1472	1400	300	2600
8	Кілійський	755	1300	400	1700
9	Комінтернівський	106	-	-	-
10	Овідіопольський	2078	3400	1800	3700
11	Роздільнянський	845	2100	400	2500
12	Ренійський	1104	1500	600	2000
13	Саратський	4187	3500	2600	5100
14	Тарутинський	4966	8000	4600	8400
15	Татарбунарський	1979	2000	800	3200
	Всього, тис.га.	28,2	39,6	18,7	47,5

**Параметри розвитку виноградного розсадництва
в Одеській області на 2013-2025 роки**

Показники	2013 р.	2014 р.	2015 рр.	У середньому за рік	
				2016-2020 рр.	2021-2025 рр.
Потреба у виноградних саджанцях, млн. од.	6,25	6,75	6,75	7,35	7,62
Площа сертифікованих маточників прищеп, га	6	12	20	36	46
Площа сертифікованих маточників підщеп, га	15	25	40	70	110
Виробництво сертифікованого садивного матеріалу, млн. од.	0,3	0,6	2,2	4	9,2
Виробництво стандартного садивного матеріалу, млн. од.	2,5	3	3	2,5	0,7
Дефіцит садивного матеріалу, млн. од.	4,7	4,5	2,9	2,2	1,0
Посадка маточників підщепних лоз, га	6	8	9	10	10
Розкорчування маточників, га	3	5	7	7	7
Потреба у капіталовкладеннях, млн. грн.,	1,2	1,5	2,3	2,5	2,5
у т.ч. на посадку	1,0	1,2	1,8	2,0	2,0
на розкорчування	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5

Економічні показники розвитку виноградарства на 2013-2025 роки

Показники	2008-2010 (в середньому у за рік)	Прогноз				
		2013	2014	2015	В середньому за рік	
					2016- 2020	2021-2025
Загальна площа, тис.га	31,1	28	29,8	32	35	40,8
Плодоносна площа, тис.га	22,3	20,2	19,9	20	21,4	29,1
Валовий збір, тис.т	98,6	115,5	116,4	124,2	140,7	210,4
Урожайність, ц/га	40,1	57,2	58,5	62,1	65,8	72,3
Реалізовано продукції, тис.т	57,9	80,8	81,4	86,9	105,5	157,8
Собівартість реалізованої продукції, млн.грн	100,3	145,4	162,8	178,1	221,5	339,2
Собівартість 1ц продукції, грн	173,23	180	200	205	210	215
Ціна реалізації 1ц, грн	215,54	250,6	290	300	320	350
Виручка від реалізації, млн.грн	124,8	202,6	236,1	260,7	337,6	552,3
Прибуток, млн.грн	24,5	57,2	73,3	82,6	116,1	213,1
Прибуток на 1ц, грн.	42,31	70,0	90,0	95,0	110,0	135,0
Прибуток на 1 га, грн	1670,0	4004,0	5265,0	5900,0	7240,0	9800,0
Вартість товарної продукції на 1 га, грн	5600,0	10030,0	11900, 0	13035,0	15800,0	18900,0
Рівень рентабельності, %	24,4	39,3	45	46,4	52,4	62,8

**ПАСПОРТ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «Виноградарство і виноробство Одещини
на 2013-2025 роки»**

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
2.	Розробник програми	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
3.	Співрозробники програми (у разі наявності)	ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова»
4.	Відповідальний виконавець програми	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
5.	Учасники програми	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, районні державні адміністрації, ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова»
6.	Термін реалізації програми	2013-2025 рр
6.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	I етап 2013-2015рр II етап 2016-2020 рр III етап 2021-2025 рр
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Обласний бюджет
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього	4436,4 млн. грн.
8.1.	у тому числі: коштів місцевого бюджету	61,8 млн. грн.
8.2.	коштів інших джерел	4374,6 млн. грн.